

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 8C/68/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4218204320
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Jaďuďová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2019:4218204320.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou JUDr. Ivanou Jaďuďovou v právnej veci žalobkyne: R. G., nar. X.X.XXXX, bytom L., T. ul. XXXX/XX, v konaní zast.: Advokátska kancelária JUDr. Natália Borsosová, s.r.o., so sídlom Komárno, Ul. bisk. Királya 6, IČO: 47 251 395, proti žalovanej: B. E., nar. XX.X.XXXX, bytom B., č. d. XXX, v konaní zast.: Advokátska kancelária JUDr. Roman Blažek, s.r.o., so sídlom Komárno, Pohraničná 4, IČO: 36 721 123, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovaná má nárok voči žalobkyni na náhradu trov konania vo výške 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na tunajší súd dňa 21.9.2018 žalobkyňa žiadala, aby súd určil, že darovacia zmluva zo dňa 14.10.2015, vedená pod V-XXXXX/XXXX na základe ktorých bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, týkajúci sa nehnuteľností zapísanej na LV č. XXX katastrálne územie B., uzatvorená medzi darcami matkou žalovanej a žalovanou ako obdarovanou, je voči žalobkyni právne neúčinná. Uviedla, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 2883249801 matka žalovanej uzavrela s PSS a.s. zmluvu o medziúvere č. 2883249502 a stavebnom - spotrebiteľskom úvere č. 2883249801 zo dňa 13.7.2011, na základe čoho bol matke žalovanej poskytnutý medziúver 13200 Eur. Žalobkyňa na seba prevzala ručením povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí matka žalovanej. Matka žalovanej ako dlžník porušila dohodnuté zmluvné podmienky a stavebný úver prestala splácať, preto PSS a.s. dňa 12.12.2014 vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru a táto skutočnosť jej bola aj oznámená. PSS a.s. podala žalobu na súd dňa 6.3.2017, ktorou sa domáhala voči matke žalovanej a žalobkyni zaplata sumy 12628,45 Eur s príslušenstvom. Konanie je vedené pod sp. zn. 7Csp/65/2017. Už po podaní žaloby na súd začala ako ručiteľka dlh splácať PSS a.s. a dňa 1.8.2018 uhradila sumu 500 Eur s tým, že bude dlh splácať ako to bude vládať a následne zaplata splátky za matku žalovanej vymáhať od nej ako vydanie bezdôvodného obohatenia. Už potom ako PSS a.s. oznámila matke žalovanej, že došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru k 12.12.2014, matka žalovanej darovacou zmluvou zo dňa 14.10.2015 nehnuteľnosti previedla do výlučného vlastníctva žalovanej, čím došlo k zmenšeniu jej majetku s úmyslom ukrátiť uspokojenie pohľadávok veriteľov. Darovaciu zmluvu uzavrela matka žalovanej s osobou blízkou, ktorá je jej dcérou, a je teda vylúčené, že nemohla poznať alebo nepoznať jej úmysel ukrátiť veriteľov. V tejto nehnuteľnosti býva matka žalovanej a nie žalovaná a o dlhoch svojej matky žalovaná musela vedieť.

2. Žalovaná uviedla, že žiada žalobu zamietnuť z dôvodu, že nehnuteľnosť bola prevedená v roku 2015 a dlh žalobkyne voči matke žalovanej bol až v roku 2018. Žalovaná o dlhu matky nevedela v roku 2015, pretože tento neexistoval. Matka žalovanej sa o dlhu dozvedela až zo žaloby vo veci

7Csp/65/2017. Pohľadávka žalobkyne voči matke žalovanej nie je priznaná vykonateľným rozhodnutím a poukázala na uznesenie ÚS SR sp. zn. PL.ÚS 39/2015 zo dňa 1.7.2015.

3. Súd vykonal výsluch zástupcov strán sporu, oboznámil sa výpisom z LV č. XXX pre k.ú. B., vyjadrením matky žalovanej vo veci 7Csp/65/2017, uznesením 7Csp/65/2017 zo dňa 9.10.2018, ostatnými v spise nachádzajúcimi sa listinami a zistil nasledovný skutkový a právny záver veci:

4. Z LV č. XXX pre k.ú. B. súd zistil, že darovacou zmluvou zo dňa 14.10.2015 sa žalovaná stala vlastníčkou nehnuteľností parc.č. XXX zast. plochy a nádvoria o výmere 608 m² a rodinného domu so súp.č. XXX v celosti. Uznesením tunajšieho súdu 7Csp/65/2017-150 zo dňa 9.10.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.10.2018 bol schválený súdny zmier, kde žalobkyňa a matka žalovanej boli zaviazané zaplatiť sumu 12128,45 Eur s príslušenstvom v mesačných splátkach po 250 Eur žalobcovi v tom konaní, t.j. Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. (ďalej len PSS a.s.).

5. Súd výsluch žalovanej považoval za nadbytočný, preto dokazovanie jej výsluchom zamietol a nevykonal ho.

6. Podľa § 42a ods. 1 OZ, veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

Podľa § 42a ods. 2 OZ, odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

Podľa § 42a ods. 3 písm. a) OZ, odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a a) osobou jemu blízkou (§ 116 a 117),

Podľa § 42b ods. 1 OZ, právo odporovať právnomu úkonom môže uplatniť veriteľ žalobou.

Podľa § 42b ods. 2 OZ, právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech.

Podľa § 116 OZ, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

Podľa § 117 OZ, stupeň príbuzenstva dvoch osôb sa určuje podľa počtu zrodení, ktorými v priamom rade pochádza jedna od druhej a v pobočnom rade obidve od najbližšieho spoločného predka.

7. Odporovacia žaloba je právnym prostriedkom, ktorý slúži na uspokojenie pohľadávky veriteľa v konaní o výkon rozhodnutia (v exekučnom konaní), a to postihnutím vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovaným právnom úkonom ušli z dlžníkovho majetku.

Odporovateľným je taký právny úkon dlžníka, ktorý urobil v posledných 3 rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy. Dôkazné bremeno nesie veriteľ. Preukázanie úmyslu dlžníka cum animo fraudanti nie je podmienkou odporovateľnosti vtedy, ak „druhou stranou“ sú osoby dlžníkovi blízke; úmysel dlžníka ukrátiť jeho veriteľa v takomto prípade zákon predpokladá a je na osobách dlžníkovi blízkych, aby preukázali, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa vtedy (t.j. v čase právneho úkonu) nemohli ani pri náležitej starostlivosti poznať.

Medzi základné predpoklady odporovateľnosti patria: existencia právneho úkonu, ktorým sa ukracuje pohľadávka veriteľa, platnosť odporovateľného právneho úkonu, vymáhateľnosť pohľadávky veriteľa, ukrátenie veriteľa (objektívna stránka odporovateľnosti), úmysel ukrátiť veriteľa (subjektívna stránka odporovateľnosti).

8. Podmienky, za ktorých veriteľ môže právnym úkonom dlžníka odporovať, uvádza ustanovenie § 42a ods. 2 OZ. Medzi základné predpoklady odporovateľnosti patria: a) existencia právneho úkonu, ktorým sa ukracuje pohľadávka veriteľa, b) platnosť odporovateľného právneho úkonu, c) vymáhateľnosť pohľadávky veriteľa, d) ukrátenie veriteľa (objektívna stránka odporovateľnosti) úmysel ukrátiť veriteľa (subjektívna stránka odporovateľnosti), e) úmysel ukrátiť veriteľa (subjektívna stránka odporovateľnosti).

9. Súd mal za preukázané, že neboli naplnené všetky predpoklady vyššie uvedené na to, aby mohol žalobe vyhovieť. Predovšetkým tým, že v čase 14.10.2015, keď bol právny úkon - darovacia zmluva podpísaná neexistovala žiadna vymáhateľná pohľadávka žalobkyne. Súd poukazuje na súdnu prax, ktorá riešila výklad pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ pri odporovateľných žalobách. Najvyšší súd SR riešil uvedenú otázku napr. v rozhodnutí sp.zn.4 Cdo 198/2010, kde uviedol „hoci v právnej teórii a praxi nie je jednotný názor na to, aká pohľadávka veriteľa zodpovedá zákonnému pojmu „vymáhateľná pohľadávka“, podľa názoru dovolacieho súdu niet dôvodu odkloniť sa od záverov vyslovených už v rozsudku NS SR z 23.12.1999 sp. zn. 3Cdo 102/99 (R 44/2001). Ako je uvedené v citovanom rozhodnutí „vymáhateľnú pohľadávku môžeme charakterizovať ako pohľadávku, ktorej sa možno domáhať na súde. Na rozdiel od toho je vykonateľnou taká pohľadávka, ktorú možno exekúovať, ktorej majiteľovi teda svedčí vykonateľné rozhodnutie súdu alebo iný exekučný titul“. Z uvedeného tak vyplýva, že podmienkou uplatnenie odporovateľnosti nie je právoplatné súdne rozhodnutie, ktoré je vykonateľné, no musí ísť o pohľadávku, ktorá je žalovateľná na súde.

10. V rozhodnutí sp.zn. 6Cdo 253/2012 NS SR v otázke, čo treba rozumieť pod pojmom „vymáhateľná pohľadávka“ použitým v ustanovení § 42a ods.1 Obč. zákonníka sa dovolací súd nestotožnil s právnym názorom vysloveným v rozsudku NS SR z 23.12.1999 sp.zn. 3Cdo 102/99, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 44/2001. Uviedol, že podľa citovaného rozhodnutia zákonnému pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ zodpovedá taká pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní, t.j. pohľadávka, ktorá už dospela (je zročná) a ktorá nie je čo do svojej povahy pohľadávkou naturálnou. Podľa názoru dovolacieho súdu pod vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle § 42a ods. 1 OZ treba rozumieť takú pohľadávku, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno vykonať exekúciu. Účelom odporovacej žaloby je ochrana veriteľa spočívajúca v možnosti dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že dlžníkom urobený právny úkon je voči veriteľovi neúčinný. Rozhodnutie súdu, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovené, potom predstavuje podklad na to, že sa veriteľ môže na základe exekučného titulu, vydaného proti dlžníkovi, domáhať vykonania exekúcie postihnutím toho, čo odporovateľným (právne neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nie proti dlžníkovi, ale voči osobe, v prospech ktorej bol právny úkon urobený. Odporovacia žaloba je teda právnym prostriedkom slúžiacim k uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, a to postihnutím vecí alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovateľným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, prípadne vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získanému z odporovateľného právneho úkonu. Z takto vymedzeného účelu a zmyslu odporovacej žaloby vyplýva, že vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle ustanovenia § 42a ods.1 OZ sa rozumie taká pohľadávka, ktorej splnenie možno vynútiť exekúciou, t.j. pohľadávka, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť exekúciu. Ak slúži odporovacia žaloba - ako bolo vyššie uvedené - k uspokojeniu pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, nezodpovedalo by tomuto jej účelu, keby pohľadávka veriteľa nebola priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, a keby išlo len o pohľadávku „dospelú“ či splatnú, teda žalovateľnú.

11. Pohľadávka žalobkyne voči matke žalovanej neexistuje dodnes, existuje len vymáhateľná pohľadávka PSS a.s. voči žalobkyni a matke žalovanej, preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, keď žalobkyňa existenciu „vymáhateľnej pohľadávky“ voči matke žalovanej ako dlžníčke v čase urobenia právneho úkonu nepreukázala.

12. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 255 ods. 1 C.s.p. podľa ktorého, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Nakoľko mala žalovaná v konaní plný úspech, súd priznal žalovanej náhradu trov konania proti neúspešnej žalobkyni.

13. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením v súlade s § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č.233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).